

SAK 11/18

Årsregnskap Fauske kommune 2017 – uttalelse fra kontrollutvalget

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
20.04.2018

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 12. april 2018, Uavhengig revisors beretning (2017).
- Salten kommunerevisjon IKS 12. april 2018: Årsregnskap 2017 Fauske kommune – Revisors oppsummering.
- Fauske kommune, 13.04.2018, epost: Årsregnskap og årsberetning 2017 – Fauske kommune

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget skal avgi sin uttalelse om årsregnskap 2017 til kommunestyret.

Det fremgår av Forskrift om kontrollutvalg § 7 at kontrollutvalget skal avgi "uttalelse om årsregnskapet". Kontrollutvalget avgir sin uttalelse til kommunestyret, men kopi av uttalelsen skal være formannskapet i hende "tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget".

Innholdet i kontrollutvalgets uttalelse er ikke regulert i retningslinjer, lover eller forskrifter. Bestemmelsen gir kontrollutvalget rett til å knytte kommentarer til årsregnskapet med revisjonsberetning før årsregnskapet skal behandles i kommunestyret. Som grunnlag for kontrollutvalgets uttalelse om regnskapet ligger:

- Årsregnskapet for 2017, datert 23.02.2018 / 25.02.2018
- Årsmelding 2017 for Fauske kommune, udatert
- Revisjonsberetningen for 2017, avlagt av Salten kommunerevisjon IKS 12. april 2018.

I tillegg til ovennevnte dokumenter oversendes til orientering revisors brev datert 12.04.2018: Årsregnskap 2017 Fauske kommune – revisors oppsummering.

Årsberetningen skal inneholde økonomiske tilbakemeldinger tilknyttet regnskapet, og skal jfr forskrift om årsregnskap og årsberetning (§10) redegjøre for vesentlige avvik mellom utgifter hhv. inntekter i årsregnskapet og den bevilgning til formålet som er gitt i regulert budsjett.

Årsberetningen skal i henhold til kommuneloven § 48 nr 5 i tillegg inneholde følgende informasjon:

- Det skal redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten
- redegjørelse for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen.
- redegjørelse for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Regnskapet er fremlagt med et regnskapsmessig merforbruk med kr 1 985 250 (2016: mindreforbruk kr 5 231 504, 2015: mindreforbruk kr 310 034, 2014: merforbruk kr 3,17 mill, 2013: merforbruk kr 2,7 mill).

Regnskapet viser et negativt netto driftsresultat med ca kr 17,8 mill (2016: pluss kr 20,7 mill, 2015: minus kr 7,7 mill, 2014: kr minus 20,6 mill, 2013 pluss kr 6.1 mill, 2012).

Den store differansen mellom netto driftsresultat og merforbruk forklares med bruk av kommunens egenkapital for å i størst mulig grad redusere merforbruket. Rådmannen peker på bl.a reduserte kraftinntekter og betydelig økte finansutgifter som årsaker til årets resultat.

I årsberetningene pekes det på en del årsaker til at resultatet er svakere enn budsjettet, bl.a følgende:

- Merforbruk fast lønn kr 2,8 mill (2016: kr 1,46 mill, 2015: kr 4,7 mill, 2014: kr 6,9 mill).
- Netto merforbruk vikarer og overtid kr 7,6 mill (2016: kr 6,2 mill, 2015 kr 9,9 mill, 2014: kr 10,7 mill)
- Merforbruk kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon viser et samlet merforbruk med ca kr 14,3 mill (2016: kr 5,4 mill, 2015: kr 4,9 mill, 2014: kr 1,5 mill, 2013: kr 3,1 mill)
- Merforbruk kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon viser et samlet mindreforbruk med ca kr 1 mill (2016: mindreforbruk kr 2,2 mill 2015 merforbruk kr 3,6 mill, 2014: merforbruk kr 1,38 mill)

De største avvikene for driftsenhetene er som følger (tall i hele kr 1000):

- Skole: kr - 2,43 mill
- Institusjon: kr - 4,29 mill
- Hjemmetjeneste: kr - 4,58 mill
- Helse: kr - 1,59 mill
- Helse og omsorg felles: kr + 4,6 mill
- Nav: kr 1,56 mill

Investeringsregnskapet viser sum utgifter med kr 297 mill i 2017 (2016: kr 254 mill). Finansieringsbehov for året med kr 257 mill er hovedsakelig dekket med bruk av lån. Udekket finansieringsbehov er kr 0.

Revisors beretning

Revisor har avlagt en revisjonsberetning med følgende konklusjon i sin uttalelse om årsregnskapet:

Vi har revidert Fauske kommunes årsregnskap som viser kr 588 291 414,09 til fordeling drift og et regnskapsmessig merforbruk på kr 1 985 250,13. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til regnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Fauske kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Det vises før øvrig til *Grunnlag for konklusjon med forbehold* i vedlagte revisors beretning, hvor det bl.a fremkommer at det er gjennomført disposisjoner det ikke var anledning til slik at regnskapsmessig merforbruk skulle vært kr 3 436 884,75.

Videre viser revisor til at investeringsregnskapet er avsluttet i balanse, men at budsjettet for 2017 ikke var regulert med ubrukte bevilgninger fra tidligere år. Udekket beløp i investeringsregnskapet skulle vært kr 65 479 076,16.

Revisor viser også til at en rekke driftsenheter har hatt betydelig merforbruk i forhold til budsjett.

I tillegg har revisor uttalt seg om budsjett, årsberetningen og registrering / dokumentasjon.

Revisjonsberetningen er lagt ved saken.

Regnskap for foretaket Fauna KF blir lagt frem i separat sak. Regnskap 2017 for Fauske Eiendom KF ble avsluttet 1. juni 2017. Sist nevnte foretak la frem et regnskap med cirka kr

2,7 mill i merforbruk. Kontrollutvalget avga uttalelse til dette foretakets regnskap for 2017 i sak 30/17.

Kontrollutvalget har i henhold til forskrift om kontrollutvalg ansvar for å følge opp at forhold revisor påpeker i forhold til årsregnskapet blir fulgt opp. Kommunestyret behandlet kommunens regnskap for 2016 i sak 026/17. Vedtaket inneholdt ikke forhold som forutsetter noen særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Vurderinger:

Generelt sett bør kontrollutvalget i sin uttalelse si noe om regnskapsresultatet, og hvordan utvalget stiller seg til administrasjonssjefens forslag til disponering av et eventuelt overskudd/dekning av et eventuelt underskudd, såfremt dette foreligger. Gitt kontrollutvalgets oppgave bør uttalelsen fokusere på lovlighet og økonomiske konsekvenser heller enn politisk hensiktsmessighet.

Videre bør utvalget vurdere om det skal uttale seg om budsjett disiplinen, den interne kontrollen, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger m.m. Dersom kommunen har vedtatt handlingsregler for økonomien, kan disse være et utgangspunkt når kontrollutvalget skal uttale seg.

Kontrollutvalget kan også finne det nødvendig å utdype/omtale forhold som fremkommer i revisjonsberetningen.

I henhold til kommunelovens § 48 nr. 5 skal det i årsberetningen «redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten.» Det kan være aktuelt å kommentere dette i utvalgets uttalelse.

Som nevnt over har revisor avgitt en revisjonsberetning som med en nærmere begrunnelse er avgitt med forbehold om konklusjonen. Det kan være aktuelt at utvalgets uttalelse inkluderer en egen omtale av dette forholdet – eventuelt en henvisning til revisors beretning.

Kontrollutvalgets sekretariat har ut over dette ikke funnet grunn til å kommentere forhold vedrørende regnskapet ut over det som fremgår av årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen.

I tilknytning til saken er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger bedt møte og redegjøre for kontrollutvalget om regnskapet for 2017.

Oppsett og innhold i forslag til kontrollutvalgets uttalelse er noe endret fra tidligere i år. Endringene er knyttet til ny veiledende uttalelse i Norsk kommunerevisorforbunds Informasjonsskriv 01/2018.

Forslag til vedtak:

Til kommunestyret i Fauske:

Kontrollutvalgets uttalelse om Fauske kommunes årsregnskap for 2017.

Kontrollutvalget har i møte 20. april 2018 behandlet Fauske kommunes årsregnskap for 2017.

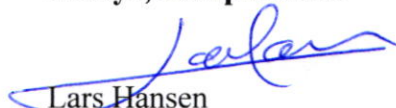
Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 12.04.2018, og rådmannens årsberetning for 2017. I tillegg har ansvarlig revisor og rådmannen supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger

Kontrollutvalget mener at presentasjon av årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter samt rådmannens årsberetning, tilfredsstillende brukernes informasjonsbehov og gir et riktig inntrykk av Fauske kommunes aktivitet i 2017.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet for 2017 viser et merforbruk med kr 1 985 250,13. Utvalget er ikke kjent med forslag til inndekning av dette.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen av 12.04.2018, har kontrollutvalget ikke merknader til Fauske kommunes årsregnskap for 2017.

Inndyr, 16. april 2018

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Kommunestyret i Fauske kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 4010 1.E5.1

Dato: 12. april 2018

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon med forbehold

Vi har revidert Fauske kommunes årsregnskap som viser kr 588 291 414,09 til fordeling drift og et regnskapsmessig merforbruk på kr 1 985 250,13. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «*Grunnlag for konklusjonen med forbehold*», avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Fauske kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen med forbehold

Driftsregnskapet er avsluttet med regnskapsmessig merforbruk på kr. 1 985 250,13 etter bruk av disposisjonsfond og tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk med kr. 1 451 634,62 mere enn budsjettert. Etter vår mening er det ikke anledning til å bruke mer av disse avsetninger enn budsjettert. Driftsregnskapet skulle følgelig vært avsluttet med et regnskapsmessig merforbruk på kr. 3 436 884,75.

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse. Investeringsbudsjettet for 2017 er ikke regulert med ubrukte bevilgninger fra tidligere år. Dette har medført at investeringene i anleggsmidler er betydelig høyere enn regulert budsjett for 2017. Vi viser til redegjørelsen om dette budsjettavviket på side 14 i administrasjonssjefens årsberetning. Videre er det regnskapsført kr 64 704 695,76 mer i bruk av lån enn budsjettert. Etter vår mening er det ikke anledning til å bruke mer av lånemidlene enn det som fremkommer av regulert budsjett for 2017.

Investeringsregnskapet er saldert med avsetning og bruk av ubundne investeringsfond med netto kr. 774 380,40.

Salten kommunerevisjon IKS www.salten-revisjon.no

Org. nr.: 986 655 271 MVA E-post: post@salten-revisjon.no

Hovedkontor Fauske

Postadresse: Postboks 140, 8201 Fauske
Besøksadresse: Torggata 10, 2.etg.
Telefon: 75 61 03 80

Avdeling Bodø

Postadresse: Postboks 429, 8001 Bodø
Besøksadresse: Posthusgården, Havnegata 9
Telefon: 75 61 03 80

Det er regnskapsført bruk av ubundne investeringsfond med kr. 2 391 100,- og avsetning til ubundne investeringsfond med kr. 1 616 719,60 mer enn budsjettert. Bruk av og avsetning til ubundne investeringsfond er en disposisjon som skal budsjetteres. Etter vår mening er det ikke anledning til å bruke av og avsette til disse fondene mer enn budsjettert.

Det udekkede beløpet i investeringsregnskapet skulle følgelig vært kr. 65 479 076,16 så lenge det ikke er foretatt budsjettregulering.

Driftsenhetene *Skole, Institusjon, Hjemmetjenesten, Helse og NAV* har hatt et betydelig merforbruk i forhold til regulert budsjett på henholdsvis kr. 2 427 000, kr. 4 294 000, kr. 4 577 000, kr. 1 593 000 og kr. 1 557 000. Vi viser til redegjørelsen på side 5 til 12 i administrasjonssjefens årsberetning.

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon med forbehold.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til hjemmesiden til Norges Kommunerevisorforbund (www.nkrf.no/revisjonsberetninger).

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om budsjett

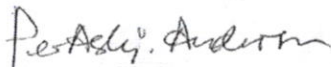
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi, med unntak av forholdet som er omtalt i avsnittet "Grunnlag for konklusjon med forbehold" ovenfor, at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Per Asbjørn Andersen
oppdragsansvarlig revisor

KOPI: Kontrollutvalget i Fauske kommune
Rådmannen i Fauske kommune

Til kontrollutvalget i
Fauske kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 1.4010/BS

Dato: 12. april 2018

ÅRSREGNSKAP 2017 FAUSKE KOMMUNE – REVISORS OPPSUMMERING

I forbindelse med avslutningen av revisjonen av Fauske kommunes årsregnskap for 2017, ønsker vi å trekke frem informasjon som etter vår mening er sentral i forhold til kommunens virksomhet og økonomiske stilling pr 31. desember 2017. Vi vil også omtale utvalgte forhold som er fremkommet gjennom det ordinære revisjonsarbeidet som vi anser som vesentlige i forhold til forståelsen av årsregnskapet.

1. Overordnet om årets resultat og stilling

Driftsregnskapet

Netto driftsresultat skal i utgangspunktet gjenspeile differansen mellom kommunens løpende inntekter og utgifter gjennom året, i motsetning til regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk som kun måler økonomisk avvik i forhold til et budsjett i balanse.

Regnskapsført netto driftsresultat for regnskapsåret 2017 utgjør -17,77 millioner kroner, mot regulert budsjett på - 8,46 millioner kroner. Netto driftsresultat utgjør -2,1% av totale driftsinntekter. For regnskapet 2016 var netto driftsresultat 20,73 millioner kroner og måltallet var 2,6%. Kommunal- og moderniseringsdepartementet anbefaler at netto driftsresultat over tid bør utgjøre 1,75% av totale driftsinntekter.

Etter bruk av tidligere års mindreforbruk og bruk/avsetning til fond ble driftsregnskapet avsluttet med et regnskapsmessig merforbruk på kr. 1 985 250,-. Resultatet er vesentlig dårligere enn i 2016 da regnskapet ble avsluttet med et mindreforbruk på 5 231 505,-.

Premieavvik pensjonsordning

Premieavvik utgjør differansen mellom årets innbetalte pensjonspremie og aktuarens beregnede pensjonskostnad for regnskapsåret. Positivt premieavvik i 2017 tilsier at det er innbetalt mer i premie enn hva som er beregnet pensjonskostnad.

Akkumulert positivt netto premieavvik i kommunens balanse pr. 31.12.17 utgjør 43 millioner kroner inkludert arbeidsgiveravgift. Dette betyr at tilsvarende beløp er gjenstand for utgiftsføring i kommunens driftsregnskap over de kommende 7 år, uten tilhørende finansiering. Dette er regnskapsførte inntekter uten kontantstrøm, noe som medfører en forverring av likviditet og økonomisk stilling.

Likviditet

Kommuneloven § 52 krever at kommunene skal ha nok midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Likviditet måles ved å se på forholdet mellom balanseførte verdier for omløpsmidler og kortsiktig gjeld, justert for midler uten kontantstrøm (eksempelvis premieavvik). Omløpsmidler består av kortsiktige fordringer samt kasse, bankkonti og aksjer og andeler. Basert på kommunens balanseførte verdier pr. 31.12.17 utgjør forholdstallet 1,19. Det anbefales et forholdstall på minst 2.

Likviditetsgrad 2 (driftslikviditetsandelen) tar hensyn til at ikke alle omløpsmidler er like tilgjengelig til enhver tid. For å få et mer riktig bilde, kan det være fornuftig å justere omløpsmidlene for kommunens finansplasseringer, ubrukte lånemidler samt premieavvik. Kommunens måltall for likviditetsgrad 2 er da 0. Det anbefales et forholdstall på minst 1.

Likviditetsgrad 2 viser at kommunens likviditet er svak.

Lånegjeld

Kommunen har foretatt store investeringer de senere år og på investeringsiden vil det antageligvis ikke være stor handlefrihet fremover da gjeldsbelastningen til Fauske kommune er svært høy. Dette har også en likviditetsmessig side som det bør legges langsiktige planer for, slik at en kommer i forkant. Fauske kommune kan få store likviditetsmessige utfordringer i årene som kommer dersom en ikke tar tak i den underliggende økonomiske situasjonen nå. Kostnadsnivået må fremdeles tilpasses inntektene, og investeringsnivået må dempes. For årene 2016-2017 har langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser og videreutlånsmidler) økt med 411,9 millioner kr.

Netto lånegjeld pr innbygger er kr. 110 788,- noe som er høyere enn både gjennomsnittet for kommunene i Nordland og kostragruppe 12 (som Fauske kommune tilhører).

2. Revisjonens innhold og angrepvinkel

Vi har innrettet vårt arbeid for å kunne planlegge og gjennomføre revisjonen på en måte som sikrer at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Arbeidet er gjennomført ved å innhente informasjon, gjennomføre analyser, utføre kontroller av utvalgte transaksjoner og rutiner, for deretter å vurdere risikoen for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det gjelder misligheter eller feil. En slik risikovurdering tar også hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av årsregnskapet. Vår oppgave omfatter også vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, samt en vurdering av den samlede presentasjon av årsregnskapet.

Etter vår mening fungerer kommunens interne kontroll i det alt vesentlige godt, men det mangler avstemminger på en del vesentlige balanseposter vedrørende lønn. Det har vært stabil bemanning og drift av regnskapskontoret i 2017, og vårt inntrykk er at ansatte har et sterkt ønske om at regnskapet skal være à jour og at den interne kontrollen skal være så god at eventuelle feil blir oppdaget fortløpende. Vår vurdering er at dette i stor grad er tilfelle.

Vårt arbeid går også ut på å påse at budsjettbeløpene i årsregnskapet er i tråd med regulert budsjett, basert på gyldige vedtak, og at vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett er kommentert i årsberetningen. Videre skal vi vurdere om opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet.

3. Øvrige forhold

Driftsregnskapet er avsluttet med et regnskapsmessig merforbruk på kr. 1 985 250,13,- etter bruk av disposisjonsfond og tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk med kr. 1 451 634,62 mer enn budsjettet. Etter vår mening er det ikke anledning til å bruke mer av disse avsetninger enn budsjettet. Driftsregnskapet skulle følgelig vært avsluttet med et regnskapsmessig merforbruk på kr. 3 436 884,75.

Kommunens driftsregnskap viser relativt store avvik mellom regnskap og regulert budsjett for enkelte enheter. Det er særlig enhetene Skole, Institusjon og Hjemmetjenesten som viser store merforbruk. Avvikene er kommentert og redegjort for i årsberetningen.

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse. Investeringsbudsjettet for 2017 er ikke regulert med ubrukte bevilgninger fra tidligere år. Dette har medført at investeringene i anleggsmidler er betydelig høyere enn regulert budsjett for 2017. Vi viser til redegjørelsen om dette budsjettavviket på side 14 i administrasjonssjefens årsberetning. Videre er det regnskapsført kr. 64 704 695,76 mer i bruk av lån enn budsjettet. Etter vår mening er det ikke anledning til å bruke mer av lånemidlene enn det som fremkommer av regulert budsjett for 2017.

Kommunestyret er kommunens øverste organ, også i budsjettsaker, jf *Forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner*. Det betyr at all avsetning eller bruk av ubundne fond må være forankret i kommunestyrets vedtak.

Det er i 2017 brukt kr. 2 391 100,- og avsatt kr. 1 616 720,- i ubundne investeringsfond uten at dette er innarbeidet i budsjettet. Fondene dette gjelder er et tomtefond opprettet i 2008 hvor omsetning fra salg av tomter settes av, for senere å bli brukt til opparbeidelse av nye tomter. Det andre fondet er et spillemiddelfond hvor tippemidler settes av og senere brukes til forskuttering av tippemidler til lag og foreninger. Kommunestyret har for noen år tilbake gjort vedtak om at fondene skal brukes til disse formålene. Bruken og avsetningen burde likevel etter vårt syn vært innarbeidet i årets budsjett.

Det udekkete beløpet i investeringsregnskapet skulle følgelig vært kr. 65 479 076,16 så lenge det ikke er foretatt budsjettregulering.

Fordring i balansen vedrørende sykepengerefusjoner er kr. 2 460 284,- pr. 31.12.17. Det er innbetalt kr. 3 672 374,- i januar, februar og mars 2018 som gjelder refusjon for 2017. Det vil si at det er inntektsført kr. 1 212 000,- for lite vedrørende sykepengerefusjon i 2017.

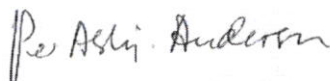
Fordring i balansen som gjelder Premieavvik er kr. 446 876,- høyere enn aktuarberegning viser. Det vil si at det er inntektsført kr. 446 876,- for mye vedrørende premieavvik.

Andre, mindre vesentlige forhold er tatt opp direkte med regnskapskontoret.

4. Revisjonsberetningen 2017

Vi har revidert kommunens årsberetning og årsregnskap med noter for 2017, og har avgitt revisjonsberetning med forbehold.

Med hilsen

Per Asbjørn Andersen
oppdragsansvarlig revisor

Barbro Sakariassen
revisor